

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

5 септември 2019 година *

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по въпроси, свързани със задължения за издръжка — Регламент (ЕО) № 4/2009 — Член 3, букви а) и г) и член 5 — Съд, сезиран с три съединени иска относно развода на родителите на ненавършило пълнолетие дете, родителската отговорност и задължението за издръжка в полза на детето — Съд, който се обявява за компетентен по отношение на развода и некомпетентен по отношение на родителската отговорност — Компетентност за разглеждането на иска за издръжка — Съд на държавата членка, в която е обичайното местопребиваване на ответника и пред който той се явява“

По дело C-468/18

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Judecătoria Constanța (Районен съд Констанца, Румъния) с акт от 11 юли 2018 г., постъпил в Съда на 18 юли 2018 г., в рамките на производство по дело

R

срещу

P,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: A. Prechal, председателка на състав, F. Biltgen, J. Malenovský, C. G. Fernlund (докладчик) и L. S. Rossi, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за румънското правителство, от C. Caňăr, E. Gane и A. Voicu, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от M. Wilderspin, в качеството на представител, подпомаган от D. Calciu, адвокат,

* Език на производството: румънски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 29 юли 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, букви а) и г) и член 5 от Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка (ОВ L 7, 2009 г., стр. 1).
- 2 Преюдициалното запитване е отправено в рамките на спор между R, пребиваваща в Обединеното кралство, и P, пребиваващ в Румъния, по повод искане за развод, за издръжка за отглеждането на тяхното ненавършило пълнолетие дете и за родителската отговорност.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕО) № 2201/2003

- 3 Съображения 5 и 12 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183 и поправка ОВ L 82, 2013 г., стр. 63) имат следното съдържание:

„5) За да се гарантира равенството на всички деца, настоящият регламент обхваща всички решения относно родителската отговорност, включително мерките за защита на детето, независимо от каквато и да е връзка с брачното производство.

[...]

- 12) Основанията за определяне на компетентността по делата за родителската отговорност, създадени с настоящото решение, са оформени в светлината на най-добрия интерес на детето и особено на критерия на близостта. Това означава, че компетентността на първо място трябва да се отнася към държавата членка на обичайното пребиваване на детето, освен в няко[и] случаи на промяна на пребиваването на детето по силата на споразумения между носителите на родителската отговорност“.
- 4 Член 1 от този регламент гласи:

„1. Настоящият регламент се прилага, независимо от характера на съда или правораздавателния орган, по граждански дела, отнасящи се до:

- а) развод, законна раздяла или обявяването на нищожността на брака;
- б) определяне, упражняване, делегиране, ограничаване или лишаване от родителската отговорност.

[...]

3) Настоящият регламент не се прилага за:

[...]

д) задълженията за издръжка;

[...]“.

5 Съгласно член 2, точка 7 от посочения регламент:

„За целите на настоящия регламент:

7) терминът „родителска отговорност“ означава всички права и задължения, отнасящи се до ли[чността] или имуществото на детето, които са предоставени на физическо или юридическо лице по силата на решение, на закона или по силата на споразумение, имащо еднакъв правен ефект. Терминът включва правото на упражняване на родителски права и правото на лични отношения с детето“.

6 Според член 3, параграф 1, буква б) от същия регламент компетентни да разглеждат дела, свързани с развод, са съдилищата на държавата членка, чиито граждани са двамата съпрузи.

7 Член 8 от Регламент № 2201/2003 предвижда:

„1. Съдилищата на държава членка са компетентни по делата, свързани с родителската отговорност за детето, ако детето има обичайно местопребиваване в тази държава членка по времето, когато съдът е сезиран.

2. Параграф 1 се прилага при спазването на условията на членове 9, 10 и 12“.

8 Член 12 от този регламент, озаглавен „Пророгация на компетентност“, гласи:

„1. Съдилищата на държавите членки, които са компетентни по силата на член 3 по молбите за развод, законна раздяла и унищожаване на брака, са компетентни по всички въпроси, които се отнасят до родителската отговорност, свързани с тази молба, когато:

а) поне единият от съпрузите притежава родителска отговорност за детето;

и

б) компетентността на съдилищата е била изрично или по друг недвусмислен начин приета от съпрузите или от носителите на родителска отговорност, към момента на сезирането на съд, и е във висш интерес на детето.

[...]“.

Регламент № 4/2009

9 Според съображения 1 и 2 от Регламент № 4/2009 неговата цел е да се приемат мерки в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранични последици и по-конкретно той цели да допринесе за съвместимостта на приложимите в държавите членки правила относно стълкновението на закони и на юрисдикции.

10 Съгласно съображение 9 от Регламент № 4/2009:

„Взискател на издръжка следва да може да получи лесно в една държава членка решение, което автоматично ще бъде изпълняемо в друга държава членка, без никакви други формалности“.

11 Съображение 15 от този регламент гласи:

„За да се защитят интересите на взискателите по вземания за издръжка и да се улесни доброто упражняване на правосъдие в Европейския съюз, следва да бъдат адаптирани правилата относно компетентността, произтичащи от Регламент (ЕО) № 44/2001. [на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74)]. Обстоятелството, при което ответник има обичайно местопребиваване в трета държава, не следва повече да изключва прилагането на правилата на Общността относно компетентността и повече не следва да се предвижда позоваване на националните норми относно компетентността. Следователно в настоящия регламент следва да се определи в какви случаи съд в държава членка може да упражнява субсидиарна компетентност“.

12 Съгласно член 2, параграф 1, точка 10 от посочения регламент „взискател“ е всяко физическо лице, на което се дължи или за което се твърди, че му се полага издръжка“.

13 Член 3 от същия регламент предвижда:

„Компетентни по иски за задължения за издръжка в държавите членки са:

- а) съдът по обичайно местопребиваване на ответника, или
- б) съдът по обичайно местопребиваване на взискателя, или
- в) съдът, който по силата на закона на съда е компетентен да разглежда иск за гражданското състояние на лицата, когато искът за издръжка [е акцесорен спрямо] този иск, освен ако компетентността не се основава единствено на гражданството на едната от страните, или
- г) съдът, който по силата на закона на съда е компетентен да разглежда иск за родителска отговорност, когато искането за издръжка [е акцесорно спрямо] този иск, освен ако тази компетентност не се основава единствено на гражданството на едната от страните“.

14 Съгласно член 5 от Регламент № 4/2009, озаглавен „Компетентност, основана на явяване на ответника“:

„Освен в случаите, когато компетентността произтича от други разпоредби на настоящия регламент, компетентен е съдът на държава членка, пред който се явява ответникът. Това правило не се прилага, ако ответникът се явява, за да оспори компетентността на съда“.

15 Член 10 от този регламент, озаглавен „Проверка на компетентността“, гласи:

„Когато съд на държава членка бъде сезиран по дело, което не попада в неговата компетентност по силата на настоящия регламент, той сам обявява, че не е компетентен“.

Румънското право

- 16 Според акта за преюдициално запитване румънските съдилища трябва да проверяват служебно дали са компетентни. На всеки етап от производството обаче всяка от страните може да повдигне възражение за липса на компетентност на юрисдикция, която е обявила, че е компетентна, което тя е длъжна да разгледа.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 17 R и P, румънски граждани, сключват брак на 15 август 2015 г. в Румъния. Те са съответно майката и бащата на дете, родено на 8 ноември 2015 г. в Белфаст (Обединеното кралство), където са живели до раздялата си.
- 18 При раздялата им през 2016 г. бащата P. се връща в Румъния, докато майката R остава с детето в Белфаст.
- 19 На 29 септември 2016 г. R сезира Judecătoria Constanța (Районен съд Констанца, Румъния) с иск срещу P за разтрогване на брака, определяне на местоживеенето на детето при нея, възлагане на упражняването на родителската власт само на нея и за осъждане на P да заплаща издръжка за детето.
- 20 P оспорва компетентността на сезираната запитваща юрисдикция.
- 21 Тя обявява, че е компетентна да разгледа иска за развод на основание член 3, параграф 1, буква б) от Регламент № 2201/2003, поради гражданството на съпрузите.
- 22 На 8 юни 2017 г. посочената юрисдикция решава все пак да раздели искането за упражняване на родителската отговорност от майката и за определяне на местоживеенето на детето при нея от искането за заплащане на издръжка за детето. Поради това тя образува две нови дела съответно за тези две искания.
- 23 Що се касае до първото искане, за упражняване на родителската отговорност, тъй като установява, че условията за пророгация на компетентност, предвидени в член 12, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, включително това за висшия интерес на детето, не са налице, запитващата юрисдикция обявява, че не е компетентна. Тя приема освен това, че в съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, тъй като от раждането си детето пребивава обичайно в Обединеното кралство, компетентни да се произнесат по това искане са съдилищата на тази държава. Страните не обжалват решението, с което запитващата юрисдикция обявява, че не е компетентна по този въпрос.
- 24 Що се касае до второто искане относно заплащането на издръжка за детето от бащата, на основание член 3, буква а) от Регламент № 4/2009 запитващата юрисдикция обявява, че е компетентна поради мястото на обичайно пребиваване на ответника. Тази юрисдикция добавя, че макар P да се е явил пред нея, без да повдигне възражение за липса на компетентност да се произнесе по това искане, както R, той е пожелал запитващата юрисдикция да сезира Съда с преюдициално запитване по този въпрос.
- 25 Запитващата юрисдикция споделя съмненията на страните по висшия пред нея спор относно нейната компетентност и уточнява, че по силата на румънското право може да провери служебно компетентността си на всички етапи на делото. Тя се пита дали от решение от 16 юли 2015 г., A (C-184/14, EU:C:2015:479), следва, че когато съд е компетентен да се произнесе

по разтрогването на брака на родителите на ненавършило пълнолетие дете, а друг съд е компетентен да се произнесе по родителската отговорност по отношение на това дете, само вторият съд е компетентен да се произнесе по задължението за издръжката му.

26 Запитващата юрисдикция подчертава, че си задава въпроси по-конкретно относно съотношението между член 3, буква а) от Регламент № 4/2009, който посочва съда по обичайно местопребиваване на ответника, член 3, буква г) от този регламент, който посочва съда, който е компетентен да разглежда иск за родителска отговорност, и член 5 от същия регламент, който посочва компетентността на съда, пред който се явява ответникът, без да повдигне възражение за липса на компетентността на съда.

27 При тези обстоятелства *Judecătoria Constanța* (Районен съд Констанца) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Когато пред съд на държава членка е предявен иск, в който са формулирани три петитума, съответно искане за прекратяване на брака между родителите на ненавършило пълнолетие дете, за определяне на родителската отговорност за това дете и за определяне на задължението за издръжка по отношение на това дете, как следва да се тълкуват разпоредбите на член 3, букви а) и г) и член 5 от Регламент № 4/2009 — в смисъл, че съдът по делото за развод, който едновременно е съдът по обичайното местопребиваване на ответника и съдът, пред който се е явил ответникът, може да реши иска за издръжка на детето, макар и да е приел, че не е компетентен в областта на родителската отговорност относно това дете, или [в смисъл, че] искането за издръжка може да бъде разгледано само от съда, компетентен да разгледа иска за родителската отговорност относно това дете?

2) В същата хипотеза на сезиране на националния съд, запазва ли искът за издръжка на детето своя акцесорен характер спрямо иска за родителската отговорност по смисъла на член 3, буква г) от същия регламент?

3) Ако отговорът на втория въпрос е отрицателен, отговаря ли на висшия интерес на ненавършилото пълнолетие дете компетентният съд от държава членка, на основание член 3, буква а) от Регламент № 4/2009, да постанови решение по иска за задължението на родителя за издръжка на ненавършилото пълнолетие дете, родено от брака, чието прекратяване се иска, ако същият съд е обявил, че не е компетентен по отношение на упражняването на родителските права и задължения, като е постановил с решение, ползващо се със сила на пресъдено нещо, че не са изпълнени условията, предвидени в член 12 от Регламент № 2201/2003?“.

По преюдициалните въпроси

28 С трите си въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 3, букви а) и г) и член 5 от Регламент № 4/2009 трябва да се тълкуват в смисъл, че когато съд на държава членка е сезиран с три съединени иска, съответно за развод на родителите на ненавършило пълнолетие дете, за родителската отговорност по отношение на това дете и за задължението за издръжката му, съдът, който се произнася по развода и обявява, че не е компетентен да се произнесе по родителската отговорност, независимо от това е компетентен да се произнесе по искането относно задължението за издръжката на това дете, при положение че е също и съдът по обичайно местопребиваване на ответника и пред който той се явява или само съдът, компетентен да разгледа иска относно родителската отговорност по отношение на детето, може да се произнесе по иска относно задължението за издръжката на това дете.

- 29 От текста на член 3 от Регламент № 4/2009, озаглавен „Общи разпоредби“, се установява, че той въвежда общи критерии за определяне на компетентните юрисдикции на държавите членки, които се произнасят по задълженията за издръжка. Тези критерии са посочени алтернативно, за което свидетелства съюзът „или“, използван след описанието на всеки от тях (вж. в този смисъл решение от 16 юли 2015 г., A, C-184/14, EU:C:2015:479, т. 34).
- 30 В това отношение следва да се припомни, че тъй като целта на Регламент № 4/2009, както се установява от съображение 15, е да се защитят интересите на възискателя по вземания за издръжка, считан за по-слабата страна по иск относно задължение за издръжка, член 3 от посочения регламент му дава възможност, когато той е ищец, да предяви иска си, като избере други основания за компетентност, различни от предвидените в член 3, буква а) от този регламент (вж. в този смисъл решения от 15 януари 2004 г., Blijdenstein, C-433/01, EU:C:2004:21, т. 29 и от 18 декември 2014 г., Sanders и Huber, C-400/13 и C-408/13, EU:C:2014:2461, т. 27 и 28).
- 31 Лицето, на което се дължи издръжка, може да предяви иска си или пред съда в мястото по обичайното местопребиваване на ответника, в съответствие с член 3, буква а), или пред съда по собственото си обичайно местопребиваване в съответствие с буква б) от същия член, или още в съответствие с букви в) и г) от същия член, когато искът по задължението за издръжка е акцесорен спрямо друг главен иск относно гражданското състояние на лицата, като иск за развод (буква в) или относно родителската отговорност (буква г), пред съда, компетентен да разгледа съответно единия или другия иск.
- 32 Член 5 от Регламент № 4/2009 предвижда, от друга страна, компетентността на съд на държава членка, пред който се явява ответникът, освен ако той се явява, за да оспори компетентността на съда. Както се установява от израза „[о]свен в случаите, когато компетентността произтича от други разпоредби на настоящия регламент“, този член предвижда случай на компетентност приложим, ако не е предвидено друго, по-специално когато критериите по член 3 от този регламент не са приложими.
- 33 Затова в положение като това по делото в главното производство съдът по обичайното местопребиваване на ответника, сезиран от кредитора по задължение за издръжка, е компетентен да се произнесе по задължението за издръжка на детето по силата на член 3, буква а) от Регламент № 4/2009. На основание член 5 от този регламент той е компетентен като съд, пред който се явява ответникът, без да повдигне възражение за липса на компетентност.
- 34 Запитващата юрисдикция иска все пак да установи дали фактът, че е приела, че не е компетентна да се произнесе по иск за родителската отговорност по-конкретно за упражняването на родителските права и задължения и отглеждането и възпитанието, включително мястото на пребиваване на детето, не води до липса на компетентност да се произнесе по иска за задължението за издръжката на това дете.
- 35 Така както беше изложено в точка 23 от настоящото решение, тази юрисдикция подчертава, че е приела, че не е компетентна да се произнесе по искането относно упражняване на родителската отговорност, тъй като условията за пророгация на компетентността, предвидени в член 12 от Регламент № 2201/2003, не са налице. Тя счита също че съгласно член 8, параграф 1 от този регламент, компетентни са съдилищата на Обединеното кралство, където детето пребивава обичайно. От акта за преюдициално запитване се установява освен това, че съдилищата на тази държава членка не са били сезирани с иск относно упражняване на родителската отговорност.
- 36 Във връзка с това следва да се припомни, че в точка 40 от решение от 16 юли 2015 г., A (C-184/14, EU:C:2015:479), Съдът приема, че по естеството си иск относно задълженията за издръжката на непълнолетните деца е неразривно свързан с иска за родителската отговорност. В точка 43 от това решение Съдът посочва също че съдът, който е компетентен да разгледа иска за родителската отговорност, може най-добре да прецени *in concreto* съображенията, свързани

със задължението за издръжката на дете, както и да определи размера на това задължение, чието предназначение е да допринесе за разходите за отглеждането и възпитанието му, като го съобрази с предоставеното на двамата родители или на само един от тях право да упражняват родителските права, правото на лични отношения с детето и продължителността му и с други фактически по естеството си обстоятелства, свързани с отнесения пред него въпрос за упражняване на родителската отговорност.

- 37 След като излага доводите си, в точка 48 от това решение Съдът постановява, че когато съд на държава членка е сезиран с иск за съдебна раздяла или за разтрогване на брака на родители на ненавършило пълнолетие дете, а съд в друга държава членка е сезиран с иск за родителската отговорност за това дете, искането за издръжката на същото дете е акцесорно единствено спрямо иска за родителска отговорност по смисъла на член 3, буква г) от Регламент № 4/2009.
- 38 От решение от 16 юли 2015 г., А (C-184/14, EU:C:2015:479), все пак не следва, че когато, както по делото в главното производство, съд е приел, че не е компетентен да се произнесе по иск относно упражняване на родителската отговорност по отношение на ненавършило пълнолетие дете, и е посочил друг съд като компетентен да се произнесе по него, само този втори съд във всеки случай е компетентен да се произнесе по всички искания относно задълженията за издръжка за това дете.
- 39 В това отношение е важно да се подчертае, че в решение от 16 юли 2015 г., А (C-184/14, EU:C:2015:479), Съдът тълкува само член 3, букви в) и г) от Регламент № 4/2009, но не и другите критерии за компетентност, предвидени в член 3 или в член 5 от този регламент. Тези други критерии не са били релевантни по посоченото дело, тъй като, за разлика от фактическите обстоятелства по делото в главното производство, обичайното местопребиваване на съпрузите, родители на децата, имащи право на издръжка, и на децата е било в една и съща държава членка, както отбелязва генералният адвокат в точка 52 от заключението си, и от друга страна, ответникът се е явил пред сезирания съд единствено за да оспори компетентността му.
- 40 Поради това фактът, че съд е приел, че не е компетентен да се произнесе по иск за упражняване на родителската отговорност по отношение на ненавършило пълнолетие дете, не предreshава въпроса за компетентността му да се произнесе по искания относно задължения за издръжка за това дете, ако тази компетентност може да се основе, както по делото в главното производство, на член 3, буква а) от Регламент № 4/2009, дори на член 5 от този регламент.
- 41 Този извод се потвърждава от общата структура и от целите на Регламент № 4/2009.
- 42 Що се касае до общата структура на Регламент № 4/2009, в глава II от него, озаглавена „Компетентност“, са събрани всички приложими правила за определяне на съда, компетентен по въпросите на задълженията за издръжка. Във връзка с това в съображение 15 от този регламент се посочва, че повече не следва да се предвижда позоваване на националните норми относно компетентността, тъй като следва да се счита, че предвидените в посочения регламент правила са изчерпателно изброени.
- 43 Така, ако съд, сезиран с иск във връзка със задължения за издръжката на дете, не е компетентен да разгледа иск относно родителската отговорност по отношение на това дете, следва първо да се провери дали този съд е компетентен да се произнесе на друго основание по силата на този регламент (определения от 16 януари 2018 г., РМ, C-604/17, непубликувано, EU:C:2018:10, т. 33, и от 10 април 2018 г., CV, C-85/18 PPU, EU:C:2018:220, т. 55).
- 44 Следва освен това да се подчертае, че в Регламент № 4/2009 не е предвидена възможност за съд, компетентен по силата на една от неговите разпоредби и сезиран редовно с иск, да се десезира в полза на съд, който според него е по-подходящ да се произнесе, по иска, както допуска член 15 от Регламент № 2201/2003 във връзка с родителската отговорност.

- 45 Такова тълкуване отговаря и на целта на Регламент № 4/2009, припомнена в точка 30 от настоящото решение. Както отбелязва генералният адвокат в точки 59 и 61 от заключението си, в този регламент са предвидени алтернативни критерии за компетентност, които не са в йерархично съотношение помежду си и дават предимство на избора на ищеца.
- 46 Значимостта на този избор с цел да се защити кредиторът по задължение за издръжка е отражение на Хагския протокол от 23 ноември 2007 г. относно приложимото право към задълженията за издръжка, одобрен от името на Европейската общност с Решение 2009/941/ЕО на Съвета от 30 ноември 2009 г. (ОВ L 331, 2009 г., стр. 17), за който Съдът посочва, че е в близки отношения с Регламент № 4/2009 (решение от 7 юни 2018 г., КР, С-83/17, ЕУ:С:2018:408, т. 49). Съдът постановява, че този протокол de facto позволява на кредитора по задължение за издръжка да избере приложимия закон по отношение на иска си във връзка със задълженията за издръжка, като предвижда, че с предимство се прилага законът на съда, а не на държавата по обичайното местопребиваване на кредитора, когато той предяви иска си до компетентния орган по обичайното местопребиваване на длъжника (вж. в този смисъл решение от 20 септември 2018 г., Molk, С-214/17, ЕУ:С:2018:744, т. 31 и 32).
- 47 Тълкуване на Регламент № 4/2009 в смисъл, че само компетентният относно родителската отговорност съд е компетентен да се произнесе по иск за задължение за издръжка, може да попречи на тази възможност за кредитора, претендиращ издръжка, да избере не само компетентния съд, но и, като следствие от това, приложимия по отношение на иска му закон.
- 48 В положение като разглежданото по делото в главното производство, следва да се отбележи, че първоначалният избор на родителя, представляващ ненавършило пълнолетие дете, кредитор по задължение за издръжка, да съедини всички искове пред един съд, се сблъсква с повдигнатото от ответника възражение, основано на липсата на компетентност на сезирания съд, и с решение за липса на компетентност на този съд въз основа на член 12 от Регламент № 2201/2003, когато става въпрос за иска за родителската отговорност.
- 49 С оглед на опасността да трябва да отнесе исковите си относно задължението за издръжка и относно родителската отговорност пред две различни юрисдикции този родител може да желае с оглед на висшия интерес на детето да оттегли първоначалната си молба относно задължението за издръжка, подадена до съда, който се произнася по иска за развод, за да бъде компетентният съд относно родителската отговорност компетентен да се произнесе и по това искане относно задължението за издръжка.
- 50 Този родител все пак може също да желае, с оглед на висшия интерес на детето, да поддържа първоначалната си молба относно задължението за издръжка за детето пред съда, който се произнася по иска за развод, когато той е и съдът по обичайното местоживее на ответника.
- 51 Множество причини, като посочените от генералния адвокат в точки 65—71 от заключението му, могат да мотивират такъв избор на кредитора по задължението за издръжка, по-конкретно възможността да бъде приложен законът на съда, в случая румънският закон, лекотата, с която се изразява на майчиния си език, евентуално по-малкото разходи за производството, познаването от сезирания съд на възможностите на ответника да заплаща издръжка и евентуалната липса на необходимост от екзекватура.
- 52 Поради това на поставените въпроси следва да се отговори, че член 3, букви а) и г) и член 5 от Регламент № 4/2009 трябва да се тълкуват в смисъл, че когато съд на държава членка е сезиран с иск, включващ три петитума, съответно относно развода на родителите на ненавършило пълнолетие дете, родителската отговорност по отношение на това дете и задължението за издръжката му, съдът, който се произнася по развода и е приел, че не е компетентен да се произнесе по искането за родителската отговорност, независимо от това е компетентен да се

произнесе по искането относно задължението за издръжката на това дете, когато е също и съдът по обичайното пребиваване на ответника или съдът, пред който ответникът се е явил, без да оспори неговата компетентност.

По съдебните разноски

- 53 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 3, букви а) и г) и член 5 от Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка, трябва да се тълкуват в смисъл, че когато съд на държава членка е сезиран с иск, включващ три петитума, съответно относно развода на родителите на ненавършило пълнолетие дете, родителската отговорност по отношение на това дете и задължението за издръжката му, съдът, който се произнася по развода и е приел, че не е компетентен да се произнесе по искането за родителската отговорност, независимо от това е компетентен да се произнесе по искането относно задължението за издръжката на това дете, когато е също и съдът по обичайното пребиваване на ответника или съдът, пред който ответникът се е явил, без да оспори неговата компетентност.

Подписи